

การประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา
หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
Evaluation Knowledge of Students in According to Professional
Standards of Teachers' Performance Graduate Diploma Program
in Teaching Profession, The Far Eastern University

มานูณย์ สุติคำ^{1*}, ศรายุทธ เกาคำ²

¹หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
เลขที่ 120 ถนนมหิดล ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
เลขที่ 120 ถนนมหิดล ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพคุรุสภาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ การประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาในส่วนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยรวมทั้ง 13 ด้าน เห็นว่านักศึกษามีความรู้ตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา รองลงมา ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ และความรู้ด้านการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สำหรับการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ในส่วนของผู้ใช้บัณฑิต โดยรวมทั้ง 13 ด้าน เห็นว่านักศึกษามีความรู้ตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

* ผู้เขียนหลัก (รองศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น)
อีเมล: manoon@feu.edu

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณ รองลงมา คือ ความรู้ด้านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ และด้านจิตวิทยา สำหรับครู

คำสำคัญ

มาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู

Abstract

This research was to evaluate knowledge of students in according to professional standards of teachers' performance graduate diploma program in teaching profession, Faculty of Education, The Far Eastern University. The group included 322 graduates and graduate users of graduate diploma program in teaching profession, 2015 academic year. The research instrument was a questionnaire with the set of rating scales of 1-5. The data analysis mean and standard deviation. The study concluded that evaluation knowledge of students in according to professional standard of teachers' performance in parts of Graduate standard from covering 13 aspects, had the mean score at most level, namely, contents of innovation and information technology education, contents of moral and ethics , and contents of the practice teaching in academic respectively. Another part is evaluation knowledge of students in according to professional standard of teachers' performance in part of graduate users from covering 13 aspects, had the mean score at most level, namely, contents of moral and ethics, contents of the practice teaching in academic, and psychology for teachers.

Keywords

Professional Standards, Teachers' Performance Graduate Diploma Program in Teaching Profession

บทนำ

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ซึ่งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่ง คือ ครู กล่าวคือ ครู จะต้องมีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, 4) สำหรับวิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูงต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น ตลอดจนเป็นวิชาชีพที่มีผลกระทบต่อผู้รับบริการและสาธารณะชนโดยตรง วิชาชีพทางการศึกษาจึงต้องมีการควบคุมการประกอบ

วิชาชีพเป็นพิเศษ เพราะฉะนั้นผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพจึงต้องผ่านการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้มีความรู้ ความชำนาญเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควรเพื่อให้สามารถประกอบวิชาชีพได้ด้วยวิธีการแห่งปัญญา (Intellectual Method) มีอิสระในการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ (Professional Autonomy) และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional Ethics) โดยมีสถาบันวิชาชีพ (Professional Institution) หรือองค์กรวิชาชีพ (Professional Organization) เป็นแหล่งในการสร้างสรรค์จริยกิจวิชาชีพ นอกจากบทบาทดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษายังมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและความก้าวหน้าของประเทศ ดังนี้ 1) สร้างพลเมืองดีของประเทศ โดยการให้การศึกษาระดับพื้นฐานที่จะทำให้ประชาชนเป็นพลเมืองตามที่ประเทศชาติต้องการ 2) พัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อสนองตอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 3) สืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติจากคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งให้มีการรักษาความเป็นชาติไว้อย่างมั่นคงยาวนาน

ดังนั้น ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 จึงได้กำหนดคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วยมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550, 1) ดังที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่ามาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพถือเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการสร้างหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเพื่อที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาที่คุรุสภากำหนด ตลอดจนเจตคติที่ดีที่มีต่อวิชาชีพซึ่งบุคคลใดที่ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาก็ต้องเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีในการที่จะเลือก หรือกำหนดพฤติกรรมและเป้าหมายที่ดีซึ่งพฤติกรรมและทัศนคติเป็นตัวแปรสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยผลักดันให้นักศึกษามีความมานะพยายาม มีความอดทนที่จะเอาชนะต่ออุปสรรคเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ และพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้เหมาะสมต่อการศึกษาในมหาวิทยาลัย การจัดการศึกษาลักษณะบูรณาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา วิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์ในการผลิตนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูงที่มีความรู้ลึกในศาสตร์ของตน ในขณะเดียวกันก็ต้องสามารถนำความรู้และความสามารถของตนไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาและการแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาระดับนี้จึงต้องมีหลักสูตรที่ดียืดหยุ่นและมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของวิชาชีพอยู่ตลอดเวลา

นอกจากนี้ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ยังได้กำหนดให้ภาครัฐต้องจัดการศึกษา การอบรม และการสนับสนุนให้เอกชนเข้ามาช่วยจัดการศึกษา การอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม ตลอดจนจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาศึกษาวิชาชีพครูและ

ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติทำให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษา อบรมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานกำกับ ดูแล รักษา และพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา โดยกำหนดในมาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็น องค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลและการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา เพราะฉะนั้นเพื่อให้ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของ ชาติ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะอย่างสูงในการประกอบวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพจึงมีการตราพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ให้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา กำหนดให้มีสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษาเรียกว่า ครูสภา มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพออกและเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ และกำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม ประกอบด้วยวิชาชีพครู วิชาชีพผู้บริหาร สถานศึกษา วิชาชีพผู้บริหารการศึกษา วิชาชีพควบคุมอื่นตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้วิชาชีพทาง การศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุมจะเป็นหลักประกันและคุ้มครองให้ผู้รับบริการทางการศึกษาได้รับการศึกษา อย่างมีคุณภาพรวมทั้งจะเป็นการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2553)

โดยจะเห็นได้จากในปัจจุบันสถานศึกษาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษาได้ดำเนินการ ให้ผู้ที่มิวุฒิทางการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรีและปริญญาสาขาอื่นที่มีใช้ทางการศึกษาหรือ คุรุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทำหน้าที่สอนนักเรียน นิสิต นักศึกษามาเป็นเวลานานพอสมควร และด้วยสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพนั้น ต้องพัฒนาองค์ประกอบทางด้านการศึกษาให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ จึงต้อง อาศัยความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะ ครูสภาจึงได้มีพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะ ทำหน้าที่สอนในสถาบันใดหรือระดับใด จำเป็นต้องมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 44(2) ซึ่งกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพควบคุม ต้องมีคุณสมบัติโดยมีวุฒิปริญญาทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่ครูสภารับรอง

มหาวิทยาลัยพาร์ธัสเทอรันเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและระดับปริญญาโท โดยทุกหลักสูตรที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนได้รับ การรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และได้รับการรับรองจาก การประเมินคุณภาพการศึกษายกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) แล้ว โดยเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ทางการศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศมากกว่า 20 ปี ที่พร้อมจะให้ความรู้ด้านวิชาชีพครู

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าหลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครูไปแล้ว มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นมาน้อยเพียงใด ตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาโดยศึกษาข้อมูลทั้งในส่วนเอกสารที่เกี่ยวข้องและส่วนของข้อมูลจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเป็นสำคัญ ทั้งนี้จะได้นำผลสรุปที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาเพื่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพคุรุสภาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ

1.1 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 161 คน

1.2 ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 161 คน

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา แบ่งออกเป็น 2 ชุด ประกอบด้วย

2.1 ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559

ตอนที่ 1 การประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ในการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires)

2.2 ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559

ตอนที่ 1 การประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ในการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์นไปยังผู้บริหารกลุ่มฯ และผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สอบถาม โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิตในสถานศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559

3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย บรรยายแบบพรรณนาการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา จะใช้การประมาณค่า 5 ระดับตามมาตราส่วนประมาณค่า ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาคะแนนเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลการประเมินการให้ค่าคะแนนโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย และคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ระดับการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาได้ดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

ตารางที่ 1

ระดับการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต
ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559

รายการ	บัณฑิต			ผู้ใช้บัณฑิต		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นครู	4.66	0.49	มากที่สุด	4.51	0.52	มากที่สุด
2. ปรัชญาการศึกษา	4.65	0.48	มากที่สุด	4.43	0.56	มาก
3. ภาษาและวัฒนธรรม	4.49	0.51	มาก	4.44	0.54	มาก
4. จิตวิทยาสำหรับครู	4.63	0.50	มากที่สุด	4.53	0.53	มากที่สุด
5. หลักสูตร	4.52	0.55	มากที่สุด	4.38	0.56	มาก
6. การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	4.63	0.49	มากที่สุด	4.51	0.54	มากที่สุด
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.56	0.50	มากที่สุด	4.45	0.59	มาก
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	4.72	0.46	มากที่สุด	4.48	0.55	มาก
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.62	0.49	มากที่สุด	4.48	0.51	มาก
10. การประกันคุณภาพการศึกษา	4.50	0.57	มากที่สุด	4.44	0.53	มาก
11. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	4.69	0.50	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด
12. การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	4.67	0.48	มากที่สุด	4.50	0.54	มากที่สุด
13. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	4.66	0.48	มากที่สุด	4.60	0.50	มากที่สุด
สรุปผลรวม	4.62	0.50	มากที่สุด	4.49	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ในส่วนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูในปีการศึกษา 2559 โดยรวมเห็นว่านักศึกษามีความรู้ตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62, S.D. 0.50) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.72, S.D. 0.46) รองลงมาความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (ค่าเฉลี่ย 4.69, S.D. 0.50) และความรู้ด้านการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.67, S.D. 0.48)

สำหรับผู้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูในปีการศึกษา 2559 โดยรวมเห็นว่านักศึกษามีความรู้ตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.49, S.D. 0.53) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ในการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (ค่าเฉลี่ย 4.64, S.D. 0.48) รองลงมาความรู้ด้านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ (ค่าเฉลี่ย 4.60, S.D. 0.50) และด้านจิตวิทยาสำหรับครู (ค่าเฉลี่ย 4.53, S.D. 0.53)

อภิปรายผลการวิจัย

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 มีความตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องของการประยุกต์ใช้สื่อและประเมินสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมเอง เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถทันต่อยุคเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา คุณานุรักษ์ (2543) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นโครงการหรือแผนหรือข้อกำหนดอันประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างกิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนสื่อ-เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้เกิดเอกัตบุคคล พัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเองและรวมถึงลำดับของประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแปลความคิดไปสู่การปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิตอยู่ในสังคมที่ดี รองลงมา คือ ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ได้แก่ มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมาก มีจิตสำนึกสาธารณะ และเสียสละให้สังคม มีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (2556) ที่กล่าวไว้ว่า “การสร้างครูคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติ” ตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีคุณลักษณะ ดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาทางการศึกษา

มีความสามารถและมีคุณธรรม พร้อมทั้งจะประกอบอาชีพครูได้อย่างมีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2) เป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ มีคุณธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 3) เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและมีคุณลักษณะเป็นผู้นำทางวิชาการ 4) สามารถประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนและพัฒนางานในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) เป็นผู้มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู (มหาวิทยาลัยพะเยา, 2556) รองลงมาคือ ความรู้ด้านการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ได้แก่มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อจุดประสงค์การสอนที่หลากหลาย มีความสามารถในการสอน การออกแบบทดสอบ การวัดและประเมินผลผู้เรียน ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อหาเนื้อหารายละเอียดที่จะนำไปสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและบรรลุวัตถุประสงค์ในรายวิชาที่ได้กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมิทธ คุณานุกร (2533) ที่ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะต้องประกอบด้วยกิจกรรม 5 ประการ คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยหลักสูตรแต่ละหลักสูตรจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับควรสอดคล้องและส่งเสริมจุดมุ่งหมายของการศึกษาในระดับชาติ กิจกรรมแรกนี้เป็นความพยายามที่จะหาคำตอบต่อคำถามที่ว่า “จะให้การศึกษาไปเพื่ออะไร” ซึ่งผู้พัฒนาหลักสูตรจะตอบคำถามนี้ได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการสำรวจและวิจัยข้อมูลด้านต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับสังคมและผู้เรียนมาแล้ว 2) การเลือกการจัดเนื้อหาและกิจกรรมในขั้นที่สองของการพัฒนาหลักสูตรคือ การเลือกสรรวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาด้วยว่าเนื้อหาสาระอะไรควรนำไปสอนก่อนหรือหลัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาไปได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์สูงสุด 3) การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ หมายถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้เกิดผล หัวใจของการนำหลักสูตรไปปฏิบัติคือ การสอนและบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในขั้นนี้ คือ ผู้สอน 4) การประเมินผลหลักสูตรเป็นการค้นหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือไม่ มากน้อยเพียงไร และอะไรเป็นสาเหตุการประเมิน หลักสูตรครอบคลุมไปถึงการพิจารณา ขั้นตอนทั้งสามขั้น คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกและการจัดเนื้อหาและกิจกรรมและการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง 5) การปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะเป็นวัฏจักรเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์เลือกและจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ประเมินผลหาข้อบกพร่องของกระบวนการนี้ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรจึงเริ่มต้นด้วยกระบวนการ และขั้นตอนเดิมอีก คือ ปรับปรุงวัตถุประสงค์ เมื่อวัตถุประสงค์เปลี่ยนไปกระบวนการที่เหลือจะเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับกันจนถึงการประเมินผลหลักสูตร และนำเอาข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งหนึ่งเป็นวัฏจักรเวียนต่อเนื่องกัน สำหรับผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 มีความเห็นว่า จากที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาในหลักสูตรดังกล่าวแล้วจนสำเร็จการศึกษา บัณฑิตมีการพัฒนาพฤติกรรมและมีความมั่นใจในอาชีพครูมากขึ้น และสามารถนำเอาความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ไปประยุกต์

ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม อาทิ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์และเพื่อนร่วมงานมากขึ้น มีจิตสาธารณะและเสียสละให้สังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ตลอดจนมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (2556) ที่กล่าวไว้ว่า “การสร้างคุณคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติ” ตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษารองลงมา คือความรู้ด้านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ได้แก่ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเอกมีความสามารถประเมิน ปรับปรุง และศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความสามารถในการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย ไชยวงศ์ญาติ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบสาระความรู้ สาระการฝึกทักษะ สมรรถนะระหว่างก่อนเข้าศึกษาและหลังศึกษาของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู และเพื่อวัดระดับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู สรุปผลการวิจัยได้ว่าหลังการศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความรู้และสมรรถนะเพิ่มขึ้นในด้านการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่วนมาตรฐานความรู้ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูที่มีความแตกต่างค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดต้องปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนา คุณานุรักษ์ (2543) กล่าวว่าหลักสูตรเป็นโครงการหรือแผนหรือข้อกำหนดอันประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างกิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้เอกกัตบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเองและรวมถึงลำดับของประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแปลความคิดไปสู่การปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิตอยู่ในสังคมที่ดี

สรุป

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า การประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น มีผลการประเมินการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสอดคล้องตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพตามที่คุรุสภาได้กำหนดไว้อย่างครบถ้วน โดยผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังมีบางส่วนที่มีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเรื่องต่าง ๆ อาทิ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่เน้นการใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนและนำสู่บทเรียน การอบรมการเขียนงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศตามความถนัดของผู้เรียนและทุกรายวิชาของหลักสูตรควรเพิ่มเติมการใช้เทคนิคด้านภาษาต่างประเทศไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สามารถก้าวออกไปประกอบวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัญหา

และอุปสรรคในการดำเนินการประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา และควรติดตามประเมินผลการประเมินเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูให้เหมาะสมและสอดคล้องตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณานุรักษ์. (2543). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร เล่ม 1**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. (2556). **หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (ปรับปรุง)**. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- วินัย ไชยวงศ์ญาติ. (2555). **การเปรียบเทียบสาระความรู้ สาระการฝึกทักษะ สมรรถนะระหว่าง ก่อนเข้าศึกษาและหลังศึกษาของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู**. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- สุมิตร คุณานุกร. (2533). **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). **กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2553). **รวมกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว.